

РЕШЕНИЕ

№ 312

гр. София, 28.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, II ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и девети юни през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ивайло П. Георгиев

Членове: Ваня Н. Иванова
Светослав Н. Николов

при участието на секретаря Теодора Р. Вутева
като разгледа докладваното от Ваня Н. Иванова Въззивно гражданско дело
№ 20221800500237 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 15/31.01.2022 г. по гр. д. № 652/2020 г. на С.ския районен съд е признато за установено на основание чл. 422 от ГПК съществуването на вземане на ЗАД „Б.В.И.Г.” срещу Агенция „П.и.” по заповед за изпълнение, издадена на 14.01.2020 г. по ч.гр.д. № 70140/2019 г. по описа на Софийски районен съд, за сумата 147 лв. – регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение за ПТП от 04.09.2019 г., ведно със законната лихва от 03.12.2019 г. до окончателното изплащане.

Решението е обжалвано от ответника Агенция „П.и.” като постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон, и при неизяснена фактическа обстановка. В жалбата се релевира оплакване, че не е доказано настъпването на застрахователното събитие. Излагат се пространни възражения срещу доказателствената стойност на представения по делото протокол за ПТП, както и на документите, съдържащи се в застрахователната преписка, съставляващи според жалбоподателя частни писмени доказателства от ищцовото дружество, които не се ползват с материална доказателствена сила. Поддържа се, че настъпването на процесното ПТП и обстоятелствата, при които е настъпило, не се доказва от приетото заключение на съдебната автотехническа експертиза, изготвено на база оспорения протокол за ПТП. Излага се и довод, че представената застрахователна полица не съдържа задължителните реквизити по чл. 345, ал. 1, т.1, т. 3 и т.11 от КЗ /чл. 184, ал. 3, т. 1 и т. 3 от

КЗ /отм./, както и че не са представени Общи условия към полицата, което обуславя недоказаност на застрахователен риск на евентуалното ПТП. Сочи се също, че по делото не са представени доказателства, че водачът на МПС при реализирането на ПТП не е бил под въздействието на алкохол или други упойващи вещества, нито застрахователното дружество да е извършило проверка за причиняване на вредите в резултат обстоятелства, попадащи в хипотезата на част X, т. 1.4 и т. 1.16 – Общи изключения от Общите условия за застраховка „Каско” на ЗАД „Б.В.И.Г.”. Изтъква, че по делото не е доказана причинна връзка между настъпилото произшествие и твърдяното неизпълнение на задължението на ответника да поддържа пътя. Навежда се евентуално възражение, че застрахованият водач е допринесъл за настъпването на ПТП поради нарушаване на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП. Иска се обжалваното решение да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което се отхвърли изцяло предявения иск, евентуално съдът да се произнесе при хипотезата на съпричиняване на вредите.

Въззиваемата страна оспорва въззивната жалба.

За да де произнесе, въззивният съд взе предвид следното:

ЗАД „Б.В.И.Г.” е предявило срещу Агенция „П.и.” иск за установяване съществуването на вземане за сумата 147 лв., представляваща изплатено застрахователно обезщетение за вреди от ПТП, настъпило на 04.09.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата от подаване на заявление по чл. 410 от ГПК до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба се твърди, че при ПТП, настъпило на 04.09.2019 г., бил увреден л.а. „Хюндай” с рег. № *****, управляван от Г.Т.Т., собственост на „С.Б.” ЕООД. Причината за ПТП била попадане на посоченото МПС в несигнализирана и небезопасна дупка на пътното платно, находяща се на път II в посока от гр. С. към гр. Д., км 74+500, вследствие на което били нанесени щети. За настъпилото ПТП бил съставен протокол за ПТП № 1692124/04.09.2019 г. Твърди се, че към момента на ПТП увреденият лек автомобил бил застрахован при ищеца със застраховка „Б. Каско Стандарт” със застрахователна полица № 47041917227000092 със срок на валидност от 14.06.2019 г. до 14.06.2020 г. Във връзка с настъпилото застрахователно събитие при ищеца била заведена щета № 4704191948297, като след извършен оглед били констатираните горепосочените щети, като бил определен размер на обезщетението в размер на 147 лв., която сума била преведена по сметка на Г.Т.Т. с платежно нареждане от 25.09.2019 г. Твърди се, че съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗП ответникът Агенция „П.и.” е отговорна за изграждането, ремонта и поддържането на пътя. С плащането на застрахователното обезщетение ищецът, в качеството си на застраховател на увреденото МПС и съгласно чл. 410, ал. 1, т. 1 от КЗ, встъпил в правата на увредения срещу причинителя на вредата. Въпреки отправената от ищеца покана, дължимата сума не била възстановена от ответника.

С отговора на исковата молба ответникът оспорва иска. Сочи се, че към исковата молба не са представени актуални към датата на твърдяното ПТП и на застрахователния договор Общи условия за застраховка „Каско Стандарт” на ищцовото дружество, което обуславя недоказаност на застрахователен риск. Излагат се пространни възражения срещу

доказателствената стойност на представения протокол за ПТП относно настъпването на процесното ПТП и неговия механизъм, с основен довод, че същият няма обвързваща материална доказателствена сила относно тези обстоятелства поради това, че не отразява непосредствено възприети от съставителя му факти и не носи подпис на ответника, както и, че не съдържа описание на препятствието и неговия размер, скоростта на движение на водача и други обстоятелства, при които е настъпило МПС. Твърди, че не са налице доказателства, че водачът при реализирането на ПТП не е бил под въздействието на алкохол или други упойващи вещества, което е във връзка с раздел „Общи изключения“, както и изключенията по част X, т. 1.4 и т. 1.16 от Общите условия към застрахователния договор. Поддържа се, че представеното с исковата молба уведомление за настъпило застрахователно събитие и другите съдържащи се в застрахователната преписка документи са частни свидетелстващи документи, изготвени от служители на ищцовото дружество, които не съдържат неизгодни за издателите им факти, поради което те не доказват по неоспорим начин обстоятелствата при реализиране на процесното ПТП. Отправено е искане в случай, че бъде уважен предявения иск, в условията на евентуалност съдът да се произнесе съгласно хипотезата на съпричиняване от увреденото лице.

Възивният съд, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от **фактическа страна** следното:

Представено е копие от застрахователна полица № 47041917227000092, че на 10.06.2019 г. за сключен между ищцовото застрахователно дружество и „ОТП Лизинг“ ЕООД договор за застраховка „Булстад Каско Стандарт“ за лек автомобил марка „Хюндай, модел „I 30“, с рег. номер *****, със срок на покритие от 14.06.2019 г. до 13.06.2020 г., с основно покритие „Пълно каско“. В графата „ползвател, упълномощен, лизингополучател“ в полицата е вписан Г.Т.Т..

На 09.09.2019 г. Г.Т.Т. е подал заявление за изплащане на застрахователно обезщетение по застраховки „Каско“ за събитие, настъпило на 04.09.2019 г. на пътя С. – Д., за което е съставен констативен протокол за ПТП № 1692124. В графата „Описание на събитието“ заявителят е посочил: „Пътувайки по пътя С. – Д. влязох в необозначена дупка на пътното платно“. Посочено е, че в резултат на събитието са увредени предна дясна гума, задна дясна гума, задна дясна джанта. Като собственик на увреденото МПС е посочен „С.Б.“ ЕООД. Заявителят е посочил банкова сметка за получаване на застрахователно обезщетение.

Видно от представеното копие от малък талон на л.а. „Хюндай“ с рег. № ***** негов собственик е „С.Б.“ ЕООД, а като ползвател е посочен Г.Т.Т..

При застрахователя ищец ЗАД „Б.В.И.Г.“ е образувана щета № 4704191948297 по претенция № 51-08040-052/19/09.09.2019 г. Съгласно изготвения от застрахователя опис на претенцията, след оглед на автомобила са констатирани щети - предна дясна гума и задна дясна гума /износени/, както и лята задна дясна джанта /за боя/. Определената обща стойност на щетите е в размер на 147 лв. – видно от изготвеното опис-заключение по щетата. С доклад по щетата от 20.09.2019 г. е дадено становище за изплащане на Г.Т.Т. на сумата 147 лв.

Видно от представеното платежно нареждане от 25.09.2019 г. ищецът е превел по банковата сметка на Г.Т.Т. сумата 147 лв., като основание за плащане е посочено претенция 470419191948297.

Представен е протокол за ПТП № 1692124, съставен от мл. автоконтрольор при РУ-С. в 12,15 ч. на 04.09.2019 г., в който е отразено, че на 04.09.2019 г. в 11.35 ч. по време на движение по път II – 62 в посока от гр. С. към гр. Д. автомобил „Хюндай И-30” с рег. № *****, управляван от Г.Т.Т., попада в необозначена и необезопасена дупка на пътното платно. В протокола е начертана схема на настъпване на ПТП. В раздела „видими щети на МПС” е посочено: предна дясна гума и задна дясна гума с джантата. В графа „посетено на място” със знак „х” зачеркнат отговор „не”.

По делото като свидетел е разпитан водачът на автомобила Г.Т.Т.. В показанията си същият сочи, че на 04.09.2019 г. в светлата част на деня, при движение по пътя в посока от гр. С. за гр. Д., след отбивката за с. Р., попаднал в дълбока дупка на пътя. Спрял автомобила и видял, че задната дясна гума е унищожена, като имало драскотини и по джантата. Свидетелят извикал КАТ и на място бил съставен протокол. По пътя имало доста дупки, но имало насрещно движение, което не позволявало да ги заобиколи. На пътя не е имало сигнализация за наличие на дупки.

Според приетото заключение на съдебната авто-техническа експертиза, изготвено на база наличните писмени доказателства, описаните в приложените документи щети по автомобила са предизвикани от отблъскване на МПС-то в препятствие на пътя, разположено в дясната страна по посока на движението. Пътят, по който се е движел процесният автомобил, е двупосочен, с по една лента в посока, без банкет, аварийна лента и без предупредителна маркировка или знаци. Маневри от типа заобикаляне на препятствие при налично насрещно движение са високорискови и на практика невъзможни, а рязко намаляване на скоростта би била рискована и опасна. В заключението е дадена средна цена летни и зимни гуми, както и цена за почистване и боядисване на джанти.

Въз основа на така приетото за установено от фактическа страна, **правните изводи** на съда са следните:

Предявен е иск с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 410, ал. 1, т. 2 от КЗ, вр. чл. 49 от ЗЗД – за установяване съществуването на вземане на ищеца за сумата 147 лв., представляваща регресна претенция във връзка с щета № 4704191948297 за възстановяване на изплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Б. Каско Стандарт” № 47041917227000092/10.06.2019 г., ведно със законната лихва, считано от подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 70140/2019 г. на Софийски районен съд до окончателното изплащане на сумата.

Така предявеният установителен иск е допустим с оглед предходно развитото се заповедно производство по ч.гр.д. № 70140/2019 г. на СРС с предмет исковата сума, по което в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК, срещу която длъжникът – ответник е възразил писмено в срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК, и искът е

предявен в срока по чл. 415, ал. 4 от ГПК.

Съгласно чл. 410, ал. 1 от КЗ с плащането на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата – до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Доколкото собственикът на увреденото застраховано имущество разполага с правната възможност да търси обезщетение за вредите при условията на гаранционно-обезпечителната отговорност по чл. 49 от ЗЗД, то в тези права може да встъпи и суброгиралият се кредитор /чл. 410, ал.1, т. 2 от КЗ/, и има право да претендира от възложителя на работа, при или по повод на която са възникнали вредите, платеното застрахователно обезщетение.

Предпоставките за уважаване регресната претенция на застрахователя са: наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за имуществено застраховане между увредения и ищеца, настъпване на застрахователно събитие, отговорност на ответника за вредите по чл. 49 от ЗЗД, плащане на застрахователно обезщетение от застрахователя на застрахования.

В случая от представената застрахователна полица № 47041917227000092 безспорно се установява наличието на застрахователно правоотношение между ищеца и собственика на автомобил „Хюндай I 30” с рег. № ***** по сключен договор за имуществена застраховка „Б. Каско Стандарт” с покритие „Пълно Каско”, с период на действие на договора от 14.06.2019 г. до 13.06.2020 г.

Застрахователният договор съдържа реквизитите, визирани в чл. 345, ал.1 от КЗ. Договорът за застраховка е сключен при клауза “Пълно каско”, а съгласно Общите условия към договорите за застраховка “Каско стандарт” на ищцовото дружество /раздел „Каско”, клауза „Пълно каско”, стр. 5 от ОУ/ при наличието на такава клауза застрахователят покрива щети, причинени от застрахователно събитие, посочени в клауза “Пожар, природни бедствия, ПТП и злоумишлени действия”, както и посочените в Общите условия допълнително покрити рискове. Съгласно дефиницията на “пътнотранспортно произшествие”, дадена в Общите условия /гл. II от раздел „Каско”, т. I, 2/, това е събитие, възникнало в процеса на движение на пътно превозно средство и предизвикало нараняване или смърт на хора, повреда на пътно превозно средство, път, пътно съоръжение, товар или други материални щети /идентична е дефиницията на ПТП, дадена в §6, т. 30 от Допълнителните разпоредби на ЗДвП/. Тълкувайки съобразно чл. 20 от ЗЗД посочените разпоредби на ОУ във връзка с останалите разпоредби, касаещи видовете основни и допълнителни покрити рискове, и с оглед смисъла и целта на сключения застрахователен договор, се налага извод, че застрахователното покритие по договора обхваща всички вреди по автомобила /във всичките му части/, които са настъпили в резултат на пътно-транспортно произшествие.

От събраните по делото доказателства по категоричен начин се установява настъпването на твърдяното от ищеца ПТП по описания в исковата молба механизъм, съставляващо застрахователно събитие. Установява се, че посочените в исковата молба дата

и място при движение на застрахован при ищеца лек автомобил е настъпило ПТП – попадане на автомобила в небезопасна и несигнализирана дупка на пътното платно, в резултат на което на автомобила са причинени вреди, изразяващи се в повреда на предна и задна дясна гума и задна дясна джанта.

Тези обстоятелства се доказват от представения протокол за ПТП, който е съставен след посещение от длъжностното лице на мястото на произшествието и не е оспорен. По отношение на възприетите от съставителя факти, а именно наличието на небезопасна дупка на пътното платно /обозначена на скицата в протокола/ и наличието на щети по автомобила, документът има характер на официален удостоверятелен по смисъла на чл. 179 ГПК. Длъжностното лице е удостоверило факти, които лично е възприело при посещението си на мястото на ПТП, поради което в свидетелстващата си част документът обвързва съда с материална доказателствена сила. Констатациите в протокола за ПТП кореспондират показанията на св. Г. Т. /водач на автомобила/ и съдържащите се в образуваната при застрахователя преписка по заведената щета документи. Така описаният механизъм на настъпване на ПТП и щетите по застрахования автомобил са установени от приетото като неоспорено от страните заключение на авто-техническата експертиза, извършено на база представените по делото писмени доказателства. Отправеното от застрахования водач непосредствено след настъпване на ПТП уведомление за настъпило застрахователно събитие с описаните в него механизъм на настъпване на ПТП и получените увреждания по автомобила съответства на съдържанието на съставения на мястото на произшествието от органите на МВР констативен протокол, както и на изготвените от застрахователя протокол за оглед и опис-заключение по щета. Тези писмени доказателства относно наличието на небезопасна дупка на пътното платно, попадането на лекия автомобил в нея и получените увреждания по автомобила не са опровергани от други доказателства по делото.

Основната част от възраженията на жалбоподателя са свързани с оспорване доказателствената стойност на представения протокол за ПТП относно механизма на настъпването на произшествието. Жалбоподателят счита, че представеният протокол за ПТП няма обвързваща доказателствена сила по чл. 179, ал. 1 от ГПК относно механизма на настъпване на ПТП, доколкото произшествието не е било извършено в присъствието на съставителя на акта, няма данни произшествието да е било посетено от него, и протоколът възпроизвежда единствено твърденията на водача. Тези възражения са неоснователни.

Както бе посочено, от съдържанието на представения протокол за ПТП № 692124 е видно, че протоколът е изготвен след посещение на място от органите на полицията 25 минути след инцидента. Това по безспорен начин се установява от бланковата форма на протокола, където в графа "посетено на място", при възможни два отговора - "да" или "не", е указано, че с "х" се зачертава ненужният отговор, като в конкретния случай е отбелязано, че това е отговор "не". След като протоколът за ПТП е изготвен от органите на полицията след оглед на местопроизшествието, същият се ползва с обвързваща материална доказателствена сила относно удостоверените от длъжностното лице факти, пряко възприети от него, които са релевантни за механизма на ПТП - мястото на инцидента, посоката на движение на

автомобила, наличието, разположението и размерите на дупката на пътя и на щетите по автомобила, както и за липсата на сигнализация за дупката на пътното платно или нейното обезопасяване. Протоколът е изготвен в изпълнение на задължението на службите по контрол на МВР по чл. 125, т. 8 ЗДвП, да посетят задължително мястото на пътнотранспортното произшествие, когато има един участник и МПС не е в състояние да се движи на собствен ход, поради причинените му от произшествието вреди. Протоколът за ПТП има обвързваща доказателствена сила относно гореизложените обстоятелства, които са непосредствено свързани с механизма на настъпване на процесното ПТП. Констатациите в протокола кореспондират със свидетелските показания и с документите, съдържащи се в образуваната застрахователна преписка – уведомление за щета, протокол за оглед и описание по щета и др. Тези документи са създадени от страните по застрахователния договор в изпълнение на нормативно установени задължения, поради което следва да се ценят като писмени доказателства в настоящото производство.

От заключението на съдебно-техническата експертиза се установява, че видът на препятствието и неговите характеристики по естеството си са годни да предизвикат процесните увреждания при така описания механизъм на ПТП и обосновават извод за наличие на причинно-следствена връзка между процесното ПТП и нанесените щети.

Въз основа на горното, съдът приема за доказано настъпването на застрахователното събитие, на което се основава регресната претенция на ищеца.

По делото не се спори, а се установява и от експертното заключение, че пътят, на който е реализирано процесното ПТП, е републикански път по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за пътищата. По силата на чл. 30, ал. 1, вр. чл. 19, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 3 от ЗП, Агенция „П.и.” осъществява дейностите по изграждането, ремонта, поддържането и управлението на републиканските пътища. Ответникът не е изпълнил задълженията си, установени в горепосочените разпоредби и в чл. 167 от ЗДвП, да поддържа пътищата в изправно състояние, да сигнализира незабавно препятствията по него, и да ги отстранява във възможно най-кратък срок, да предупрежда участниците в движението за опасности на пътя. Съгласно § 6, т. 37 ЗДвП, "препятствие на пътя" е нарушаване целостта на пътното покритие, както и предмети, вещества или други подобни, които се намират на пътя и създават опасност за движението. В настоящия случай не се установи да е имало сигнализиращи знаци, даващи информация, че е налице препятствие на пътя, каквото представлява дупката. Налице е бездействие от страна на служители на ответната агенция, на които е възложена дейността по поддържане в изправно състояние на пътното платно, за сигнализиране незабавно препятствията по него и отстраняването им във възможно най-кратък срок. Това бездействие е противоправно, тъй като не са изпълнени вменените законови задължения, свързани с обезпечаване на безопасността на движението, с оглед на което са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника за вредите, настъпили в резултат на неизпълнението на задълженията му за поддържане на пътя.

Не са налице основания за извод за причиняване на причинна връзка на процесното ПТП с поведението на застрахования водач. Необозначената и несигнализирана дупка не

може да се приеме като предвидимо препятствие по смисъла на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, нарушаване на която разпоредба от страна на водача е въведено от ответника в отговора на исковата молба.

От неоспореното заключение на автотехническата експертиза е установен видът на причинените в резултат на ПТП повреди на застрахования при ищеца автомобил, както и причинната им връзка с настъпилото ПТП. Стойността на вредите се установява от изготвените от застрахователя опис-заключение и доклад по щетата, която се потвърждава от заключението на експертизата. Видно е, че при определяне на стойността на подлежащите на подмяна 2 бр. гуми е отчетено 50% изхабяване. Следва да се отбележи, че по отношение на стойността на вредите ответникът не е изложил никакви конкретни възражения.

Установено е безспорно, че ищецът-застраховател е изплатил застрахователно обезщетение. С оглед на това е налице регресно вземане на ищеца спрямо ответника в размера на извършеното от него застрахователно плащане, а именно за сумата 147 лв., която е в рамките на установените вреди.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя за липса на представени доказателства, че водачът на МПС при реализирането на ПТП не е бил под въздействието на алкохол или други упойващи вещества, нито застрахователното дружество да е извършило проверка за причиняване на вредите в резултат обстоятелства, попадащи в хипотезите на предвидените в общите условия „Общи изключения”. Всички тези твърдения за евентуално наличие на обстоятелства, изключващи отговорността на застрахователя за обезщетяване на вредите, са били наведени от ответника с отговора на исковата молба, и, доколкото се основават на положителни факти, те е следвало да бъдат доказани именно от него / чл. 154, ал. 1 от ГПК/. В този смисъл са указанията, дадени от първоинстанционния съд с доклада на делото. След като не са били доказани от него, жалбоподателят няма основание да се позовава на тяхната неустановеност в подкрепа на застъпваната от него теза за евентуално наличие на изключен от застраховката риск.

С оглед на горното предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен в пълния му предявен размер от 147 лв. Върху тази сума ответникът дължи и законната лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

Поради съвпадането на изводите на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на делото пред настоящата инстанция и направеното от ответника по жалба искане за разноси, жалбоподателят следва да бъде осъден да му заплати направените разноси за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв.

Воден от горното, Софийски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 15 от 31.01.2022 г. по гр.д. № 652/2020 г. на С.ски районен съд.

ОСЪЖДА Агенция „П.и.” за заплати на ЗАД „Б.В.И.Г.” сумата 300 лева за разноски по делото.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____